

**Konkursy przedmiotowe i tematyczne organizowane
przez Lubelskiego Kuratora Oświaty
dla uczniów szkół podstawowych województwa lubelskiego
w roku szkolnym 2017/2018**

**Zakres wymagań
Etap drugi i trzeci**

Lublin 2017

1. KONKURS POLONISTYCZNY

1.1. Cele edukacyjne

- Pogłębianie zainteresowania polską literaturą, tradycją narodową i ich udziałem w kulturze europejskiej.
- Rozbudzanie zamiłowania do refleksyjnego i twórczego odbioru dzieł literackich i innych tekstów kultury.
- Doskonalenie umiejętności czytania ze zrozumieniem na różnych poziomach tekstów literackich, popularnonaukowych, publicystycznych, użytkowych.
- Rozwijanie sprawności pisania z troską o poprawność redagowanego tekstu w każdym z jego aspektów.
- Doskonalenie umiejętności posługiwania się językiem jako nośnikiem wartości, a także narzędziem komunikacji oraz wyrażania myśli i uczuć.

1.2. Zakres treści programowych obowiązujących na poszczególnych etapach konkursu

I. Drugi etap konkursu (90 minut, liczba punktów: 40)

1) Obowiązuje *Podstawa programowa przedmiotu język polski II etap edukacyjny: klasy IV – VI* - rozporządzenie MEN z 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r., poz. 977 z późn. zm.).

2) Obowiązuje *Podstawa programowa przedmiotu język polski dla II etapu edukacyjnego: klasy VII – VIII* w zakresie ortografii i interpunkcji – rozporządzenie MEN z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2017, poz. 356) z uwzględnieniem lektur obowiązkowych:

- Jan Kochanowski, wybór fraszek, pieśni i trenów, w tym tren I, V, VII, VIII
- Ignacy Krasicki, *Żona modna*
- Adam Mickiewicz, *Reduta Orzona, Śmierć Pułkownika, Sonety krymskie*
- Wybrane wiersze poetów Władysława Bełzy, Jana Brzechwy, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, Zbigniewa Herberta, Anny Kamieńskiej, Joanny Kulmowej, Adama Mickiewicza, Czesława Miłosza, Tadeusza Różewicza, Juliusza Słowackiego, Leopolda Staffa, Juliana Tuwima, Jana Twardowskiego, Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Stanisława Barańczaka, Cypriana Norwida, Bolesława Leśmiana, Mariana Hemara, Jarosława Marka Rymkiewicza, Wisławy Szymborskiej, Kazimierza Wierzyńskiego, Jana Lechonia, Jerzego Lieberta, fraszki Jana Sztudyngera i aforyzmy Stanisława Jerzego Leca, pieśni i piosenki patriotyczne.

II. Trzeci (wojewódzki) etap konkursu (90 minut, liczba punktów: 40)

1) Obowiązuje *Podstawa programowa przedmiotu język polski II etap edukacyjny: klasy IV – VI* - rozporządzenie MEN z 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r., poz. 977 z późn. zm.).

2) Obowiązuje *Podstawa programowa przedmiotu język polski dla II etapu edukacyjnego: klasy VII – VIII* w zakresie ortografii i interpunkcji – rozporządzenie MEN z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2017, poz. 356) z uwzględnieniem wszystkich lektur obowiązkowych.

1.1. Forma zadań

- 1) W arkuszach konkursowych wystąpią zadania otwarte krótkiej i rozszerzonej odpowiedzi. Ponadto mogą wystąpić zadania typu: prawda-falsz, z luką, na dobieranie.
- 2) Zadania zostaną powiązane z lekturą wskazaną w *Podstawie programowej*.

1.4. Proponowana literatura dla nauczycieli i uczniów

- 1) Bańko M., Krajewska M., Słownik wyrazów kłopotliwych, Warszawa 1995.
- 2) Bańko M., Polszczyzna na co dzień, Warszawa 2013 (rozdz. 2. ABC stylistyki, rozdz. 3. ABC gramatyki, rozdz. 5. ABC grzeczności, rozdz. 6. Zasady komunikacji internetowej, rozdz. 7. Zasady pisowni, rozdz. 8. Zasady interpunkcji, rozdz. 10. Wzory tekstów użytkowych).
- 3) Bańko M., Wykłady z polskiej fleksji, Warszawa 2012.
- 4) Bortnowski S., Jak uczyć poezji, Warszawa 1998.
- 5) Głowiński M., Okopień-Sławińska A., Sławiński J., Zarys teorii literatury, Warszawa 1991.
- 6) Głowiński M., Kostkiewiczowa T., Okopień-Sławińska A., Sławiński J., Słownik terminów literackich, Wrocław 1988.
- 7) Klemensiewicz Z., Podstawowe wiadomości z gramatyki języka polskiego, Warszawa 1970.
- 8) Müldner-Nieckowski P., Wielki słownik frazeologiczny, Warszawa 2004.
- 9) Nagajowa M., Nauka o języku dla nauki języka, Kielce 1994.
- 10) Nagajowa M., Sztuka dobrego pisania i mówienia: poradnik językowy dla młodzieży, Warszawa 2003.
- 11) Sękowska E., Budowa wyrazów [w:] Nauka o języku dla polonistów, red. S. Dubisz, Warszawa 1996.
- 12) Podracki J., Dydaktyka składni polskiej, Warszawa 1989.
- 13) Stypka A., Gramatyka w szkole podstawowej. Ćwiczenia dla kl. 4, 5, 6, Warszawa 2002.
- 14) Stypka A., Ortografia w szkole podstawowej. Ćwiczenia dla klas IV – VI, Warszawa 2000.
- 15) Wielki słownik ortograficzny PWN z zasadami pisowni i interpunkcji, pod red. E. Polańskiego, Warszawa 2012.
- 16) Wielki słownik poprawnej polszczyzny PWN, pod red. A. Markowskiego, Warszawa 2012.
- 17) Strona internetowa Rady Języka Polskiego – www.rjp.pan.pl
W ocenie poprawności rozwiązań w zakresie języka, ortografii, interpunkcji uwzględniana będzie wykładnia podana w wymienionych słownikach.
- 17) Strona internetowa Rady Języka Polskiego – www.rjp.pan.pl

W ocenie poprawności rozwiązań w zakresie języka, ortografii, interpunkcji uwzględniana będzie wykładnia podana w wymienionych słownikach.

2. KONKURS MATEMATYCZNY

2.1. Cele edukacyjne

- Rozwijanie zdolności i zainteresowań matematycznych.
- Rozwijanie pamięci oraz umiejętności myślenia abstrakcyjnego i logicznego rozumowania.
- Wyrabianie umiejętności rozwiązywania nietypowych problemów matematycznych.
- Motywowanie uczniów do samodzielnej pracy poznawczej i twórczej.
- Kształtowanie pozytywnego nastawienia do podejmowania wysiłku intelektualnego i postawy dociekliwości.
- Uczenie się dobrej organizacji pracy.
- Wyrabianie postawy systematyczności, pracowitości i wytrwałości.
- Pogłębianie poczucia własnej wartości.
- Podnoszenie odporności psychicznej na stres towarzyszący sukcesom, porażkom, egzaminom.

2.2. Zakres wymagań obowiązujących na poszczególnych etapach konkursu

I Drugi etap konkursu (90 minut, liczba punktów: 40)

1) Treści zawarte w podstawie programowej przedmiotu matematyka, II etap edukacyjny obejmujący klasy IV-VI sześciolletniej szkoły podstawowej (rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r. poz. 977 z późn. zm.).

2) Treści obejmujące następujące działy:

- I Potęgi o podstawach wymiernych.
- II Pierwiastki.
- III Tworzenie wyrażeń algebraicznych z jedną i z wieloma zmiennymi.
- IV Przekształcanie wyrażeń algebraicznych. Sumy algebraiczne i działania na nich
- V Obliczenia procentowe
- VI Równania z jedną niewiadomą
- VIII Własności figur geometrycznych na płaszczyźnie
- IX Wielokąty

opisane w podstawie programowej kształcenia ogólnego, w części dotyczącej przedmiotu matematyka na II etapie edukacyjnym, zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 24 lutego 2017 r. poz.356).*

II. Trzeci etap konkursu (90 minut, liczba punktów: 40)

1) Treści zawarte w podstawie programowej przedmiotu matematyka, II etap edukacyjny obejmujący klasy IV-VI sześciolletniej szkoły podstawowej zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół - (Dz. U. z 2012 r. poz. 977 z późn. zm.).*

2) Treści opisane w podstawie programowej kształcenia ogólnego, w części dotyczącej przedmiotu matematyka na II etapie edukacyjnym, zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.* (Dz. U. z 24 lutego 2017 r. poz.356).

2.3. Forma zadań

W arkuszach konkursowych wystąpią zadania zamknięte z jedną prawidłową odpowiedzią, zadania typu prawda – fałsz, zadania z luką, zadania na dobieranie, zadania otwarte krótkiej odpowiedzi, zadania otwarte rozszerzonej odpowiedzi.

2.4. Proponowana literatura dla nauczycieli i uczniów

1. Bobiński Z., Nodzyński P., Uscki M., *Koło matematyczne w szkole podstawowej*, wyd. Aksjomat.
2. Kalisz S., Kulbicki J., Rudzki H., *Matematyka na szóstkę dla klas V*, wyd. Nowik.
3. Kalisz S., Kulbicki J., Rudzki H., *Matematyka na szóstkę dla klas VI*, wyd. Nowik.
4. Krawcewicz Z., *Zadania dla uczniów uzdolnionych matematycznie*.
5. Łęska W., Łęski S., *Zbiór zadań dla Asa*.
6. Romowicz Z., Piegat E., *Sto zadań z błyskiem*.

Uwaga!

Na żadnym etapie uczestnicy konkursu nie mogą korzystać z kalkulatora.

3. KONKURS JĘZYKA ANGIELSKIEGO

3.1. Cele edukacyjne

- Rozbudzanie wśród uczniów zainteresowania językiem angielskim oraz motywowanie ich do dalszego samodzielnego pogłębiania wiedzy i umiejętności językowych.
- Wzbogacenie wiedzy uczniów o kulturze, historii, literaturze, geografii i sprawach życia codziennego krajów angielskiego obszaru językowego.
- Wspieranie w rozwoju uczniów uzdolnionych językowo.
- Rozwijanie umiejętności praktycznego wykorzystania zdobytej przez nich wiedzy.
- Kształtowanie postawy tolerancji w stosunku do przedstawicieli innych narodów i kultur.

3.2. Zakres treści programowych obowiązujących na poszczególnych etapach konkursu

I. Drugi etap (90 minut, liczba punktów: 40)

Podstawa programowa przedmiotu język obcy nowożytny, II etap edukacyjny: klasy IV – VI - rozporządzenie MEN z 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r., poz. 977 z późn. zm.).

II. Trzeci (wojewódzki) etap konkursu (90 minut, liczba punktów: 40)

1) Treści zawarte w podstawie programowej przedmiotu język obcy nowożytny, II etap edukacyjny obejmujący klasy IV-VI sześciolatniej szkoły podstawowej zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół - (Dz. U. z 2012 r. poz. 977 z późn. zm.).*

2) Treści opisane w podstawie programowej kształcenia ogólnego, w części dotyczącej przedmiotu język obcy nowożytny na II etapie edukacyjnym, zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 24 lutego 2017 r. poz.356).*

Informacje dodatkowe: uczeń wykazuje się wiedzą o kulturze krajów angielskiego obszaru językowego, np. nazwy państw i stolic, symbole, tradycje, znane miejsca i postaci, istotne wydarzenia historyczne.

3.3. Forma zadań

W arkuszach konkursowych wystąpią zadania zamknięte z jedną prawidłową odpowiedzią, zadania z luką, zadania na dobieranie, zadania otwarte krótkiej odpowiedzi, zadania otwarte rozszerzonej odpowiedzi, zadania typu prawda/ fałsz.

1. Etap drugi

Test gramatyczno-leksykalny z elementami kulturo- i realioznawstwa, funkcje komunikacyjne, zadania sprawdzające rozumienie tekstu czytanego.

2. Etap wojewódzki

Test gramatyczno-leksykalny z elementami kulturo- i realioznawstwa, funkcje komunikacyjne, zadania sprawdzające rozumienie tekstu czytanego, zadania na rozumienie tekstu słuchanego, wypowiedź pisemna na podany temat.

3.4. Proponowana literatura dla nauczycieli i uczniów

- 1) Oxford Wordpower. Słownik angielsko-polski z indeksem polsko-angielskim.
- 2) Oxford Guide to British and American Culture.
- 3) *New Grammar Time 1-3*, Sandy Jervis and Maria Carling, Pearson Longman.
- 4) *Basic Grammar in Use*, Raymond Murphy, Cambridge.
- 5) *Practice Makes Perfect*. Basic English, Julie Lachance, McGraw Hill Education.
- 6) *Basic Vocabulary in Use*, Michael McCarthy and Felicity O'Dell, Cambridge.
- 7) Penguin Readers: *British Life*, Anne Collins, Pearson Longman.
- 8) Penguin Readers: *American Life*, Vicky Shipton, Pearson Longman.
- 9) *Customs and Traditions in Britain*, Stephen Rabley, Longman.
- 10) *American Customs and Traditions*, Terry Tomscha, Longman.
- 11) www.onestopenglish.com
- 12) www.english-heritage.org.uk
- 13) www.americanenglish.state.gov
- 14) www.mygrammarlab.com

4. KONKURS HISTORYCZNY

4.1. Cele edukacyjne

- Rozbudzenie zainteresowania wydarzeniami z dziejów Polski i świata.
- Rozwijanie indywidualnych uzdolnień uczniów.
- Kształtowanie postaw: patriotycznej i obywatelskiej.
- Rozwijanie umiejętności posługiwania się ze zrozumieniem pojęciami historycznymi.
- Kształcenie postawy szacunku wobec tradycji i przeszłości.
- Uświadomienie roli i znaczenia związków przyczynowo-skutkowych w historii ludzkości.
- Rozwijanie zainteresowania przeszłością, która pomaga w lepszym zrozumieniu relacji międzynarodowych we współczesnym świecie.

4.2. Zakres treści programowych obowiązujących na poszczególnych etapach konkursu

I. Drugi etap (90 minut, liczba punktów: 40)

Podstawa programowa przedmiotu historia, II etap edukacyjny: klasy IV – VI - rozporządzenie MEN z 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r., poz. 977 z późn. zm.).

II. Trzeci (wojewódzki) etap konkursu (90 minut, liczba punktów: 40)

1) Treści zawarte w podstawie programowej przedmiotu historia, II etap edukacyjny obejmujący klasy IV-VI sześciolletniej szkoły podstawowej zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół - (Dz. U. z 2012 r. poz. 977 z późn. zm.).*

2) Treści opisane w podstawie programowej kształcenia ogólnego, w części dotyczącej przedmiotu historia, zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 24 lutego 2017 r. poz.356).*

4.3. Forma zadań

W arkuszach konkursowych wystąpią zadania zamknięte z jedną prawidłową odpowiedzią, zadania z luką, zadania na dobieranie, zadania typu prawda/fałsz, zadania otwarte krótkiej odpowiedzi.

4.4. Proponowana literatura dla nauczycieli i uczniów

1. *Encyklopedia szkolna WSiP. Historia*, wyd. 4 zm. i rozsz., wyd. WSiP, Warszawa 2004.
2. *Multimedialna encyklopedia PWN 2.0. Historia*, PWN 2008.
3. *Poczet królów i książąt polskich*, red. A. Garlicki, wyd. 8, Warszawa 1998.
4. *Źródła i materiały do nauczania historii*, red. S. Sierpowski, Warszawa 1998.

5. KONKURS ORTOGRAFICZNY

5.1. Cele edukacyjne

- Pogłębianie zainteresowania zagadnieniami związanymi z ortografią i interpunkcją jako częściami kultury języka.
- Rozwijanie świadomości ortograficznej i wrażliwości na problemy pisowni.
- Rozwijanie praktycznych umiejętności związanych z poprawnym zapisem tekstu.
- Pogłębianie wrażliwości na poprawność ortograficzną i ortograficzny tekst pisanego jako elementów skutecznego komunikowania się.
- Kształtowanie postawy szacunku i współodpowiedzialności za dziedzictwo językowe polszczyzny.

5.2. Zakres wymagań obowiązujących na poszczególnych etapach konkursu

I. Drugi etap konkursu (90 minut, liczba punktów: 40)

- 1) Obowiązuje *Podstawa programowa przedmiotu język polski II etap edukacyjny: klasy IV – VI* - rozporządzenie MEN z 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r., poz. 977 z późn. zm.).
- 2) Obowiązuje *Podstawa programowa przedmiotu język polski dla II etapu edukacyjnego: klasy VII – VIII* w zakresie ortografii i interpunkcji – rozporządzenie MEN z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2017, poz. 356).
- 3) Obowiązuje również poprawna pisownia słownictwa, którego zapis jest wyjątkiem od zasad.

II. Trzeci etap konkursu (90 minut, liczba punktów: 40)

- 1) Obowiązuje *Podstawa programowa przedmiotu język polski II etap edukacyjny: klasy IV – VI* – rozporządzenie MEN z 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r., poz. 977 z późn. zm.).
- 2) Obowiązuje *Podstawa programowa przedmiotu język polski dla II etapu edukacyjnego: klasy VII – VIII* w zakresie ortografii i interpunkcji – rozporządzenie MEN z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2017, poz. 356).
- 3) Obowiązuje również poprawna pisownia słownictwa, którego zapis jest wyjątkiem od zasad.

5.3. Forma zadań

W arkuszach konkursowych wystąpią zadania otwarte krótkiej i rozszerzonej odpowiedzi. Ponadto mogą wystąpić zadania typu: prawda-falsz, z luką, na dobieranie.

5.4. Proponowana literatura dla nauczycieli i uczniów

- 1) Bańko M., *Polszczyzna na co dzień*, Warszawa 2013 (rozdz. 7. Zasady pisowni, 8. Zasady interpunkcji).
- 2) Polański E., *Dydaktyka ortografii i interpunkcji*, Warszawa 1987.
- 3) Polański E., Kita M., Dereń E., Nowak T., *Słownik ortograficzny w wyrażeniach*, Wrocław 2005.

- 4) Stypka A., *Ortografia w szkole podstawowej. Ćwiczenia dla klas IV – VI*, Warszawa 2000.
- 5) *Wielki słownik ortograficzny PWN z zasadami pisowni i interpunkcji*, pod red. E. Polańskiego, Warszawa 2012.
- 6) Strona internetowa Rady Języka Polskiego – www.rjp.pan.pl

W ocenie poprawności rozwiązań w zakresie ortografii, interpunkcji uwzględniana będzie wykładnia podana w wymienionym słowniku ortograficznym.